

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Laptulajdonos: ZICHERMANN HERMAN.

Előfizetési feltételek: Fizetendő Debreczenben. Egész évre 4 kor. — fl. Fél évre 2 " — " Községeknek 1 " 24 " Egyes szám ára 10 fillér.	Hirdetési díjak: Négy hasábos petit sorért 20 fillér. Nagyobb és többszöri hirdetéseknl igen kedvező engedmények tétetnek. „Nyitltér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fillér. Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. L. utóda, Budapest: Goldberger A. V., Általános tudósító VII. Erzsébet-körut 14., Blockner J., Eckstein Bernát, Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában: A. Oppelich, Schalech H. és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.	Szerkesztőségi és kiadói iroda: Gróf Degenfeld-tér 3. sz. Felelős szerkesztővel értekezhetni naponta déli 12—1 óra közt. Kéziratok vissza nem adatnak.
--	---	--

A magyar műipar.

— jan. 12

Örömmel kísértem figyelemmel azt a nagy-szabásu iparmozgalmat, melyet Hegedüs Sándor miniszter ur megindított és a melyet a magyar közönség oly szépen felkarolt. Igaz, hogy e mozgalom még csak elvi kijelentésekből táplálkozik s a hazai iparpártolás termékeny eszméjét még a gyakorlati életbe átvinni nem sikerült. Itt is érvényesült a mi nemzeti saját-ságunk: minden nemes hazafias cél átmelegíti a magyar társadalom szívéét. Megértjük az igazságot, lelkesedünk érte, de következetes és rendszeres munkálkodással a legszebb eszmét sem vagyunk képesek átültetni a gyakorlati életbe. Ha az a magyar szalmaláng tartós, jó porosz vagy angol szénné változnék bennünk, akkor sikert jósolhatnék a mi szépen megindult iparmozgalmunknak is. Kérdés azonban, hogy nem egy divatos áramlattal állunk-e szemben, a mely csak jelszavakkal táplálkozik. Vajjon nem a kereskedelmi miniszter ur személyes ügybuzgalma ragadt-e magával csupán az intéző köröket, vagy pedig átment a közönségre az a meggyőződés, hogy a gazdasági élet erőforrásai között a hazai ipar fejlesztése elsőrendű feladat. Csak akkor nézhetünk bizalommal a jövőbe, ha hittel és meggyőződéssel támogatjuk a magyar ipart és ha végre belátjuk magunk is, hogy századéves hiányokat kell e téren pótolnunk, a mire, sajnos, elég súlyt mindeddig nem fektettünk.

De hogy e nemes felbuzdulásnak biztos eredménye legyen, szükséges, hogy iparunk minden tekintetben versenyképes legyen a külföldével. Hazafiságból vásárol az ember a lelkesedés első perceiben, de minden ipari szükségletét csak akkor szerzi be állandóan hazai forrásból, ha az célszerűségi és aesthetikai szempontokból kielégíti anyagi és lelki igényeit egyformán. Azért nem szabad az iparpolitikát kizárólagosan nemzeti chauvinizmusra felépíteni. Erősebb alapok kellene ehhez. Gyakorlati és czélszerűségi szempontok. Anyanyit megkívánhatunk a közönségtől, hogy egyenlő feltételek mellett előnyt adjon a magyar gyárt-

mánynak. Sőt bizonyos tekintetben áldozatot is hozhat érte, de viszont a közönség is elvárhatja iparunktól, hogy lépést haladjon a kultúrának izléses, czélszerű és kinasználási előnyökkel rendelkező műtárgyaival.

Azt hiszem, e szóban: műtárgy, értünk a kérdés lényegéhez. Képtelenségnek tartom részemről, hogy egy kezdő ipar, a mely az alkotás rizikóival, bizonytalan piacczal, eléggé ki nem képezett munkaerővel lép üzembe, rögtön versenyképessé is legyen a külföld megá-lapodott iparágaival szemben. Mihelyt tehát a külföldi gyárak tömegtermelésével akarunk versenyezni, nagy áldozatok árán sem jutunk célhoz. Egy megizmosodott vállalat pár évig leszállítja az árákat, a jövő reményében, de egy kezdő ipari vállalkozás, mely a befektetés nehézségeivel is küzd, ily módon versenyezni nem képes. Miben tudunk mi helyt állani a külföld-del szemben? Kézműipar és főleg az iparmű-vészeti termelésekben. A lélektelen gyáripár, nem támaszkodik művészeti talentumosságra, sohasem képes izléses műbecsű dolog termelésére. Egy-egy ipartárgynak akkor van csak műértéke, ha bele vesszük a munkás találékony-ságát, egyéniségét, izlését, művészi felfogását és constructiv erejét.

Mert nagy szerepe van a művészetnek az iparban. Egyéniséget, munkaszabadságot és boldogságot nyújt, de megvan e mellett az a haszna is, hogy az ilyennemű termelés versenyen kívül áll. Itt hiába a pénz, itt a lélek viszi a főszerepet. Nincs annyi gazdasága a világnak, a mivel utánozni képes egy kis műtárgyat, a melyet igaz, hivatásos művészlelek alkotott; ha csak hasonló művészi talentum nem áll a tőke rendelkezésére. Erre a térre kell tehát vetnünk magunkat teljes erővel. Qualitásban kell föltölmölnünk a külföldet. Iparunkba bele kell vinnünk a művészi elemet, azt a nagy talentumosságot, mely a magyar fajban él, és melyet eddig ki nem használtunk eléggé. Tes-sék csak megnézni a külföld legelőkelőbb gyá-raiban, kik a vezető munkások: az oda kiszár-mazott magyarok. Csodás gyorsasággal tudják elsajátítani a technikai fogásokat és ügyesség-gel párosul a találékonyság, a mely egy saját-

ságos izlést és naivitást visz bele minden alkotásukba. Ezek a magyar fajnak szerencsés tulajdonai, megvan bennük a poezis, a lelkesedésnek bája és tiszta érzelmek hamva, a melyet más nemzet hasonló mértékben fel nem mutathat.

Magyarországnak is fel kell használni azt a sok művészi erőt és tehetséget: a melyet a egyiknek székét állítani lehetetlen, de felesleg-gondviselés faji tulajdonságként belénk oltott. Iparunk csak akkor lesz erős és a külföld nagy iparával szemben is hódító, ha izlést, műérzék-et viszünk bele minden alkotásunkba; akkor nem féltünk többé a magyar ipart, mert győke-reivel kapaszkodik bele lelki szükségletünkbe és nem dönti le a gazdasági élet legelső ráz-kódtatása.

Kereskedelem.

A magántisztviselők törvénye a kereskedő szempontjából.

Ez a törvényjavaslat a kereskedelmi alkalmazottaknak kétségkívül igen fontos viv-mánya, de remélhető, hogy ily alakban törvény-erőre emelkedni nem fog, mert nem distingvál.

Magán tisztviselő és kereskedősegéd kö-zött pedig óriási a különbség, mert egész más elbírálás alá esik egy tisztviselő, ki hosszas tanulmányok után szerezte meg magának a kvalifikációt arra, hogy állását betölthesse, mint egy kereskedősegéd, mihez nem kell egyéb, mint négy elemi osztály és három évi tanonczoskodás. A magántisztviselők a szóban lévő törvényjavaslatot joggal reklamálhatták, mert ők erre teljesen rászolgáltak, de épp oly kivihetetlen és abszurd ez a kereskedősegé-dekre nézve.

1. §. megköveteli, hogy az alkalmazás minősége és az alkalmazott munkaköre pontosan megjelölendő. Nagyon helyes ez a magán-tisztviselőkre nézve, kinek teendői pontosan körülírhatók, de nem egy kereskedősegédnek. Mert egy üzletben oly sokféle teendők fordul-nak elő és a körülmények szerint olyannyira változók, hogy a szerződés megkötésekor ezek mind előre nem láthatók.

A 2. §. rendelkezései feleslegesek, a főnök üzlete berendezésénél nemcsak a higienikus

követelményeket tartja szem előtt, hanem ugy-pompa, mint kényelem tekintetében elkövet — már saját érdekében is — minden lehető. A magántisztviselőkre nézve igenis üdvös rendelkezés, mert akadnak oly irodák, a hol az alkalmazottnak egész nap állva kell írnia, de egy nyílt áruüzletben, a hol 5—6 segéd van, mind- a egyiknek székét állítani lehetetlen, de felesle-ges is, mert az olyan üzlet, hol a segédek ráér-nek a kaszinózásba, nagyon hamar dobra ke-rülne.

A 3. §. oda módosítandó, hogy csakis az élelmiszerkereskedő-nek engedessék meg a 12 órán túli munkaidő.

4. A vasárnapi munkaszünetről szóló tör-vény már ugys 52, illetve Szt.-István nappal 53 félupot biztosít az alkalmazottaknak, ha már most a segéd még ünnepnap se tartozik üzletbe menni, miáltal a főnök kénytelen üzle-tét bezárni, ez a mi fejletlen kereskedelmünk-re nézve csak hátránnyal járna.

Az 5. és 6. §-ok méltányosságból elfogad-hatók.

A 8. és 10. §-ok teljesen mellőzendők és helyettük a „kötelező biztosítás” hozandó be.

9. — A mi a felmondási idő szabályozá-sát illeti, elfogadható, de kar volna az írásbeli megállapodásokat érvényteleneknek nyilvání-tani, mert ezzel a kereskedősegéd csak nehe-zebben jut álláshoz.

— A 11. §. szintén nem alkalmas a ke-reskedősegédekre, mert birságolás üzletekben egyáltalán nem fordul elő.

12. — Bizonyítványokat eddig is adtunk, de mintán azok mind egyformák, emiatt veszi-tettek az értékükből, de hogy diskkrét tudako-zódásokra ne mond hassuk meg a teljes való-ságot, mit a bizonyítványba beírni nem lehet-tett oly alkalmazottról, ki súlyos vétség miatt lett elbocsájtva, ez korlátozása egyéni szabad-ságunknak, ezt kihágásnak minősíteni nem lehet.

A 13. és 14. §-ok jók a jelenlegi szövege-zésben is.

15. — A főnök, ki a törvény rendelkezé-seit be nem tartja, kihágást követ el és az iparhatóság részéről 600 koronáig terjedhető

TÁRCZA.

Itt és ott.

Ha városban esküszik mátkapár,
Templomba megy, ki épen arra jár.
Bepillantnak széjjelnézés-végett,
Megbámulják a díszes násznépet;
Színelik a csapongó jókedvet,
Majd élesen mindent sorra vesznek:
S míg titokban összesugnak-bugnak,
Gyöngé imát küldenek az Urnak.

A faluban beh másként van minden,
Semmi cafrang, semmi pompa nincsen.
Az esketés előtt összejönnek,
Vége-hossza nincs a nagy örömnök,
Simitgatják a menyasszony haját,
S tűzben égő arezát esőkolgatják.
Azt se mondják, hogy szép a ruhája,
Csak azt mondják, áldás szálljon rája.

Gál Zoltán.

Férjek.

— A „Debreczen-Nagyv. Értesítő” tárczája. —

A dekadens dámák férjeiről beszélgettek, a kiknek az a szenvedélyük, hogy mindent megboc-sátanak a feleségüknek.

— Ezek a férjek csak a verista szerző urak fantáziájában élnek, — mondta a poéta, a ki ide-álta volt.

Az ügyész ellenkező véleményen volt, az újságíró pedig, mikor az ő nézetét kérdezték, így felelt:

— Ha megtisztelték a türelmetekkel, elmon-danék egy históriát.

I.

Azt hiszem, mindnyájan emlékeztek még a hires Pihenő Herkules szenzációs esetére. Nem csak azért, mert a szobor a Mücsarnok téli kiállít-ásán hatalmas feltűnést keltett, de az alkotója tragikus sorsa miatt is, a ki tudvalevőleg alig pár hónappal élte túl a sikerét. Megesett, hogy Gábor gróf, a ki műértő kapacitás hírében áll, egy napon rendkívül becsmérőleg nyilatkozott a Pihenő Hé-rkulesről. A művészt, a ki érzékeny volt, mint min-den kollegája, örült dühre lobbantotta ezt a disszo-náns hang a magasztaló kritikák hozsánájában. Olyan kifejezésekkel illette a grófot, épen ennek legbensőbb barátai előtt, hogy egy téli éjszakán töltött pisztolyokkal állt egymással szemben a két ember. A gróf, a ki három feldobott ezüstforint kö-zül feltétlen biztonsággal keresztül lő kettőt, a mizmus borongott a lelben és teljes három héten szíve közepébe talált a művésznak. Az atléta ter-metű fiatal ember egy negyedóra alatt kiszenvedett.

Igy írták meg ezt akkor a lapok és így tudja a világ. A históriából azonban az újságok diszkrétül

kifejezték valakit. Ez a valaki a grófné volt, ez a démonian szép fekete mágnessasszony, a ki titkos középpontja volt ennek a tragédiának. A grófné tulajdonképpen a Pihenő Herkulesbe gabajodott bele, a pihenő Herkulesnek azonban tudvalevőleg maga az alkotója volt a modellje. Ezért tellett meg-bálnia a zseniális fiatal szobrásznak a halhatatlan-ság küszöbén.

Az a história, amelyet a lapok közöltek, ügyesen kifundált mese volt, hogy a szenzáció botrány nélkül maradjon.

Mert a botrány, ez volt az, a mitől a gróf irtózott. Nem is vált el feleségétől. Együtt lehetett őket átni a párba-j után is mindennap, mindenütt, a hol sokan járnak. Csak egy negyedév múlva utazott el a szép grófné, természetesen egészségi okokból, egy külföldi birtokukra.

II.

A gróf, miután leülte a maga három hónapi szelid államfogságát Vácztól, szintén egy vidéki birtokára utazott, azzal a keserű eltökéltséggel szí-veben, hogy remeteségben töltsi hátralévő életét. Az eset ugyancsak megtört, mert valóban mélyen és igazán szerette azt az asszonyt. Tömerdek pesszi-zi a mizmus borongott a lelben és teljes három héten keresztül komor elvonultságban gyöttrődött a mult szomorú emlékein.

A negyedik héten észrevette, hogy — az is-pánné a maga harmincz esztendőjével a leggyönyö-

rubb asszonyok egyike, a kiket valaha életében lá-tott. Pedig sokat látott. Egy remek teremtés, a kit a sors pazarló szeszélye dobott ide a puszta magánosságba, holott ezek között is kivált volna. Érett szépsége teljében egy hódító tünemény, a ki mámorba ejti a lelkét. Csupa külső tökéletesség: az alkata sugár és gömbölyű, az ajka csupa rózsá-méz és a szemei olyanok, a melyeknek a tüzenél gyönyörűség elégni.

Egy negyven éves, egészséges férfi szíve nem törhet össze annyira, hogy — lánggrame tuljon lobbanni. A lábat nem zárja ki a vigaszt. A gróf szép ember volt és — gróf is volt, az ispánné pe-dig, akármilyen szép asszony volt, mégis csak az ispánné volt.

...Egy szép délután, a legnagyobb munka-időben, aratás idején, mikor ebédre is alig kukkan-hat haza az ember, az ispánt minden előzetes beje-lentés nélkül kegyetlenül kirázta a hideg. Felrak-ták egy ókrösszekér derekába és vitték haza. Alig volt annyi ereje, hogy a szekérről bevászorogjon a házba. Mikor benyitotta a harmadik szoba ajtóját felordított örülten, azután összerogyott.

A gróf mindössze sápadtabb lett egy árnya-lattal és némileg ellosgult hangon mendotta:

— Rendelkezésre állok!

III.

Másnap délután a gróf ki se lépett a kastély-ból. Várta a segédek. Este is lett azonban és

pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással büntetendő. Miért csak a főnök? Hát a segéd nem?

— Az egész törvényjavaslaton meglátszik, hogy az csak egyoldalú tendenciával készült, — a jelenlegi alakjában a kereskedőkre nézve sérelmes, sőt nagyon sok kis egzisztenciának megtagadja létfeltételeit. De bizunk a kereskedelmi miniszter ur bölcsességében, hogy a mérvadó körök tanácsától nem fog elzárkózni.

Közegészségügyi minisztérium.

Az államigazgatás legelső feladata a polgárok testi épségét veszélyeztető bajokat, hiányokat megszüntetni és a betegek gyógyításáról gondoskodni. A népek testi egészsége képezi alapfeltételeit az állam létének és megerősödésének. A második feladat: az értelmiség, szellemi kiképzés, a tanügy fejlesztése. Azután, csak sokkal utánuk, jönnek a többi feladatok.

Itt a legelső feladatról, a közegészségügyről mondunk el valamit, mert ez az ügy ma egy kormányzati ág köpenye alá fogva, csak annak egyik alosztályában részesül „legfelsőbb felügyeleti” megfigyelésben és elintézésben.

Pedig az önálló, teljesen önálló legfőbb kormányhatóság, ressort, tárca illeti meg, nemcsak mellékes, reá „kiterjeszkedő” ellátás.

A központi hatóság szervezeti keretén belül gyors, erőlyes és sokszor oly intézkedési módok igényel, mely mellett egész másik vidékre azonnal lehessen kirendelni a központi felügyelő és rendelkező kormányhatóság kiküldöttét.

Egységes és erőlyes módon kell a közegészség követelményeit létesíteni, megóvni és ugyanilyen módon kell, a kártékony befolyások megszüntetése, elfolytása tekintetében intézkedni. A „propylaxis”, a közegészségügy modern jelszava, csak úgy érvényesülhet teljességében közaladásul, ha egy felelős, „módus”, körültekintő cenzurális szakhatóság vezetése alatt biztosítható minden kelléke.

A közegészségügy mai színvonalán mennyi még a teendő nálunk! Hány száz meg száz intézkedés léptetendő életbe, mennyi közegészségügyi kérdés szabályozandó és hány oldandó meg újabb irányban! Mindezt arra tereli a kormány feladatát, hogy a kérdéseket egy önálló nagy főhatóság szakavatott kezeibe tegye le. Kórházügy, táplálék-ellenőrzés, a köztisztaság száz meg száz, eddig hozatlan törvény, a szegényügynek ide tartozó része, néptáplálkozás, élelmiszer szállítás közegészségügyi feltételei, öltözké- iparosok egészségügyi szemmel-tartása s a tekintetben újítások tanulmányozása s terjesztése, fertőtlenítésügy szabályozása; befásítás és kert-alkítás higiénikus szempontból, állatgyógyügy, fűtőszervezetek, gyógyfürdő és tisztító közfürdők ügye, a rabok közegészségi ügye, a nyilvános házak s ehhez tartozó kérdések szabályozása, gyármunkások, gyermekek, iskolák egészségi kérdései s építési, vasuti munkások ide való ügye; városbeli ipártelepek s kémények, motorok, közlekedési eszközök (automobilok stb.) megengedhetőségének, gyakorlásuk szabályozásának kérdései; köz- és magánépületek higiénikus rendszabályai; peczegődörügy, hány meg hány kérdés függ még általános — nem helyhatósági — szabályozás nélkül a levegőben! Kápráztatás, tülkörnek közhelyen kitétele és hordása; színházak s más mulatóhelyek, termek zsúfolásának megelőzése s az azokba bocsátható embercsoport maximumának szabályozása, a hulladék országos rendezése; a bírósági orvosi ügyek szabályozása, az igazságügyi orvosi tanács

s az országos vegyész teendőinek az ily orvosi főhatóság kebelébe olvasztása, folyóvizek, kutak, vízvezetékek egészségügyi felülvizsgálata s azokat illetőleg profilaktikus intézkedések felállítását — stb. stb., mindezek oly ügyek, melyek szabályozása s állandó felügyelete legfelsőbb forumban egy közegészségügyi külön kormányhatóság felállítását igénylik, amelynek az orvosi iskolák, szakképzett-ségi kérdések tekintetében is alárendelve legyenek.

Csak figyelemztetés akar ez lenni s utalás arra, hogy hazánk közegészségügyének országos erőlyes fővezetése és szabályozása egy önálló közegészségügyi minisztérium felállításával nem remélhető.

Az legelső szükségletünket, népünk épségének mellőzhetlen követelményét képezi.

HÍREK.

Előfizetési felhívás.

Lapunk az 1901-ik esztendővel ötvenkilencedik évfolyamába lépett. Ez a hosszú idő tanúsága annak, hogy lapunk életképes, hogy az az országot szétárasztó napilapok ezrei mellett a hetilap is szolgálhatja a közérdeket.

Gondoskodni fogunk továbbra is, hogy lapunkban összefoglaljuk a hét főbb eseményeit s ezenkívül az érdekes, szórakoztató szépirodalmi részek kielégítsék olvasóink szellemi igényeit.

Lapunk továbbra is hetenként, mostani alakjában és terjedelmében fog megjelenni. — **Előfizetési ára** helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve: egész évre 4 korona, fél évre 2 korona.

Bizunk benne, hogy a nagyközönség zászlónk alá szegődik s előfizet lapunkra.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

BUCSU.

Épen mikor feljöttem tegnap,
Akkor viték a gépet el,
Nem fért immár a nagy teremben,
Nem volt már néki itten hely.
S a géppel együtt, a mint vizik,
Búsan halad ott ime lám:
Kíról annyi rimet faragtam,
A szép kis ivrákó leány.

Óh, fáj e kép, szívembe hatol
A fájdalom, hogy távozik,
Hiába jövők hát ezentúl,
Öt többé nem találom itt.
Óh, mért is vitték el a gépet,
Mért nem maradt mind valahány,
Hisz véle eltűnt a mosolygó,
A szép kis ivrákó leány.

Nem, nem lehet, visszajön még majd
A zakatoló gép megtér,
Itt lesz ő is és látni fogom
Keze mint nyúl az ivékér
Szép arca mosolyra mint vidál!
S mit hisznek, mit teszek aztán?
— Nos hát, dalolni fogok arról,
Ki az az ivrákó leány?

Gáz.

— **Előfizetőkinkhez.** Ugy helybeli, mint vidéki előfizetőinket tiszteltetlül kérjük az évi előfizetés megújítására, hogy lapunk szétküldése hiányt ne szenvedjen.

— **A tornaegylet segélye.** A debreczeni tornaegylet 1160 korona segélyt kér a várostól. A véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság a napokban tartott ülésében erre vonatkozólag a következő határozatot hozta: „Figyelembe véve azt, hogy a debreczeni tornaegylet meglevő ingatlan vagyonát a városnak eladta, azonban az ügylet lebonyolítását igénybe vett egy év leforgása alatt két olyan kamatfizetése vált esedékessé, amely a szerződésileg kikötött vételárból már fedezhető nem volt és mert az egyesület fontos hivatásának teljesítésére a város is gyámolítani hivatott, javasolja a bizottság, hogy a folyó évi rendkívüli költségvetés terhére, de a jövőre vonatkozó minden további kötelezettség kizárása mellett 100 forint segély szavazassék meg oly módon, hogy ezen összeg a tanács által első sorban az egyesület függőben maradt kötelezettségének kiegyenlítésére fordíttassék.”

— **A görög katolikus egyház sorsjátékot rendez.** A m. kir. pénzügyminiszter múlt év december hó 19-én 97179. szám alatt kelt leiratában a debreczeni görög katolikus egyháznak templom és iskola építés céljaira sorsjáték rendezését engedélyezte. A miniszter által jóváhagyott tervezet szerint 50,000 darab sorsjegy lesz kibocsátva, melynek mindegyike 50 fillérért lesz megszerezhető. A nyeremény tárgyak értékes arany és ezüst dolgok lesznek. A görög katolikus egyház elnöksége a napokban kapta meg a miniszteri engedélyt s már megtette a lépéseket a sorsjegyek kibocsátása iránt.

— **Lukács Béla öngyilkossága.** Megdöbbentő öngyilkossági hír terjedt el hétfőn a fővárosban, mely hír csakhamar valónak is bizonyult. Lukács Béla, val. belső titkos tanácsos a Dunába ölte magát. A szerencsétlen ember, ki már hosszabb idő óta a pomázi hidegvíz-gyógyintézetben keresett gyógyulást súlyos idegbajjából, egy hirtelen jött rohamában megszökött őrizői elől s egyenesen a Dunához futva a jeges árba vetette magát, honnan már csak holttestét tudták kihuzni. A tragikus eset óriási feltűnést és részvétet keltett mindenfelé.

— **Kitüntetés.** A debreczeni VI. ker. m. kir. kulturmérnöki hivatal nagy érdemű főnökét Vinnay Géza kir. kulturmérnököt, ő felsége kir. műszaki tanácsossá kinevezte.

— **A debreczeni árvák kórháza.** A debreczeni országos tanítói árvaház igazgatósága már régebbi idő óta felakarla állítani az árvaház mellett az árvák kórházát, csak hogy ezt a jószándékát megnehezítette a beszerzendő telek tulajdonosa. — Tegnap azonban a kilátásban levő kisajátítási eljárás helyett békés megegyezés jött létre. Dr. Marinovics Gyulának, a m. kir. kincstár jogügyi osztálya kiküldöttének jelenlétében Kozma László árvaházi igazgató megállapodott Varga Ferenc építésszel abban, hogy a 496 négyszögöl területet nyolcezer koronáért átengedi a jelzett célra. A megállapodást jegyzőkönyvbe foglalták s a tavasszal megkezdik az árvák kórházának építését.

— **Az adókievők öröme.** Az adókievőknek régi panasza, hogy hivatali helyiségük szűk, a berendezés és butorzat czélszerűtlen. Ez pedig sok kellemetlenséget okozott, úgy nekik, mint a nagy közönségnek. — A mérnöki hivatal, mint értesülünk, részben segített a bajon, amennyiben a rozoga butorzat helyébe újakat állított be, de emelkül megtartott néhány darabot a régiek közül. Hiszik azonban, hogy nem maradnak ott s az adó hivatal után rákerül a sor végre a bűnügyi osz-

tályra is, mely igazán mostoha gyermeke a városnak, annyira el van hagyatva. Pedig éppen ez a két hivatal az, hol a legtöbben megfordulnak s ezért is nem ártana, ha berendezésére több gondot fordítanának.

— **Melegedő szoba a városi bérházban.** A debreczeni izr. nőegylet azért folyamodott a városi tanácshoz, hogy juttasson rendelkezésre egy olyan helyiséget, amelyet a szegények részére melegedő szobának rendezhet be. A városi tanács e célra átengedte az 1-ső számú új bérház utolsó bolt helyiségét, amelyet az izr. nőegylet rendez be s fűtési állandóan. A szegények valláskülönbség nélkül igénybe vehetik a melegedő szobát.

— **Főtárgyalás a debreczeni betörők ügyében.** Közel másfél esztendőig pusztított Debreczenben és egész környékén egy betörőbanda s egymásután napról-napra követték el a legvakmerőbb betöréseket. Garázdalkodásuknak végre is a csendőrség vetett véget, amely elfogdosta a betörőbanda tagjait. A főczinkos még a rendőrség börtönében felakasztotta magát s most hat társa felett január 21-én ítélik a debreczeni törvényszék. A vádlottak: Szombati Sándor, Székely Juliánna, Papp Gábor. Szombati János, Szombati Sándorné, Szombati Istvánné nem kevesebb mint százkilencz betöréses lopást követtek el. A főtárgyalásra, amelyen dr. Szeőke István elnököl, 250 károsult és tanút idéztek be.

— **Megugrott tolvaj.** Varjassy Gyula kossárkereskedő segédje furcsa kis meglepetésben részesült. Szerdán midőn esti sétára felakart öltözni, előszedte ruháit a fogasról s ekkor vette észre, hogy téli felöltője hiányzik. Keresés közben észbe jutott egy 15—16 éves suhanc, ki pár nappal ezelőtt távozott gazdájá szolgálatából, hol mint hetes szolgált. A gyau alighanem alapos, mert a fiu eltávoztával még Varjassy üzletéből több tárgy tűnt el. Az esetről értesült rendőrség táviratilag megke-reste a szoboszlói rendőrséget, mint a hová a hetes utját vette, hogy a szökevényt tartóztassa le és kísértesse vissza Debreczenbe.

— **Bűnügyi főtárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszéknél a jövőheti bűnügyi főtárgyalások a következők lesznek: január hó 16-án szerdán Naszodi Mária ellen lopás büntetéseért, Popovits (Fedornyak) Simon ellen pénzhamisításért; csütörtökön Biró Ármán s társa ellen csalárd bukás büntetése miatt; pénteken Ormós Miklós ellen a királyi ház tagja megsértéseért.

— **Öngyilkos órásság.** Hétfőn a Simonffy utca 11. számú házban öngyilkossá lett Földesi Vilmos órásság. Szomorú előzménye van ennek az öngyilkosságnak. A szerencsétlen ifjú édesapja nemrég agyonlőtte magát gyógyíthatatlan betegsége miatt. — Özvegy édesanyja másik fiával együtt akkor az órásság fiához költözött. Két héttel ezelőtt az egyik fiu rosszul lett s másnap már kiterítve feküdt. — A szegény özvegy szívére olyan nehéz bánat szakadt, hogy terhét nem bírta elviselni s néhány nap múlva követte fiát a halálba. A szegény órásságát annyira megtörte ez a tragédia, hogy nem volt egy nyugodt percze. Szeretteit feledni nem tudta s hétfőn reggel lakásán mellbe lölte magát. Most élethalál közt lebeg a kórházban.

— **Öngyilkos vőlegény.** Szőlősi István 26 éves fiatal ember hétfőn délután Hajdu-Szoboszlón lakásán felakasztotta magát. Az öngyilkosság annál feltűnőbb, mert a szerencsétlen fiatalembernek szerdán lett volna a lakodálma.

— **Elveszett egy „Titi”** nevű nagy fekete agár, a becsületes megtaláló sziveskedjék Vecsey Zoltán urhoz átadni, hol illő jutalomban részesül.

senki sem jelentkezett. Bosszusau konstata, hogy ennek a derék embernek vajmi gyér fogalmai vannak a lovagias eljárásról.

— Pedig én elmentem a lovagiasság legelső határáig. Rendelkezésére állok az ispánomnak!

Ez bizonyára igen megnyugtató érzés volt és a grófot lassankint mégis nyugtalanság fogta el. Izgatott türelmetlenséggel várt és mikor látta, hogy hasztalan vár, átküldte az inast a gazdatiszt lakba.

— Kérem az ispánt!

Minden biztonság kedvéért pedig egy töltött revolvért dugott a zsebébe. Nem volt rá szükség.

Az ispán megjelent. Éppen olyan tiszteletteljesen lépett be, mint másszor, csak sz arca volt halottasáppadt és a szeméi beesve mélyen. Némán állt a gazdája előtt. Egy perczig hallgattak mind a ketten; végre is a gróf szólalt meg elsőnek:

— Nagyon jól tudom, mivel tartozom önnek és ismételtelen kijelentem, hogy rendelkezésre állok. Az ispán komorbn rándított egyet a vállán és — néma maradt.

A gróf most már izgatott lett. Türelmetlen hangon kérdezte:

— Nos, hát mit határozott?

A megcsalt ember felemelte a fejét és a szemébe nézett a grófnak oly keserű nézéssel, hogy ez megrendült tőle. Azután megtört, tompa hangon mondotta:

— Semmit, méltóságos uram! Nincs mit ha-

tároznom. Csak nyögöm a szerencsétlenségemet, de ellene többé mit sem tehetek. Három gyermekem van, a kik éhen vesznek, ha én nem szerez nekik kenyeret. Nincs jussom hozzá, hogy magam miatt koldussá, vagy árvákká tegyem őket.

A gróffal fordult egyet a világ. A mit ez a szegény ember mondott neki, torkon ragadta és belemarkolt a szívébe. Egy darabig izgatottan járkált fel és alá a szobában, azután hirtelen megállott az ispán előtt.

— A mit ön mondott, igaz. Teljesen igaza van. Azért a meggondolatlan gyalázatosságért, amelyet én ön ellenében elkövettem, valóban nem elégtétel, ha a pisztolyom csöve elé állítom. De elégtétellel tartozom önnek, mert a mit ellene vétettem, az gyalázatosság; én mondom és ismétlem, hogy gyalázatosság. Az ilyen bűnnek egy fej az ára. Nos, én oda adom önnek a fejemet. Tüstént írok egy levelet, a mely három napig itt marad lezárt borítékban az íróasztalomra és a melyben megírom, hogy önként válok meg az élettől. Holnapról számíva három napig minden alkonyatkor kimegyek a csákányszegi fűzesbe: ott a kanális környékén — itt hetekig se jár ember — megtalálhat este öttől egész tizenegyig. A végrendeletben meghagyom, hogy ön holta napjáig el nem bocsátható az állásából. És most fogja ezt a revolvért és vegye magához. A cselédeim ismerik, hogy az enyém.

Kihuzta a pisztolyt a zsebéből és oda nyujtotta az ispánnak, parancsoló hangon ismételve:

— Fogja!

Ennek reszketett a keze, mikor átvette a fegyvert. A gróf még egyszer a szemébe nézett és szilárd hangon kérdezte:

— Megértette?

— Meg!

IV.

Talán felesleges is mondanom, hogy a gróf szavának állott. Három napon át minden alkonyatkor kísért a fűzesbe, a szederindás sűrűség árva magányába, azzal az elszánt hittel, hogy élve onnan nem kerül vissza. Két napon át hasztalan rőtta a lucskos erdei talajt, a harmadik napon — szemben találta magát az emberével. Egy apró tisztáson találkoztak. Gyönyörű holdvilágos, csillagsugaras nyári este volt. A gróf a tisztás közepéig haladt és ott megállt egyenesen, egész mellével szembe fordulva az ellenfelének. Alig öt lépésnyire állottak egymástól. A hold elborította fehér világosságával a grófot és ez meg se mozcizant. Egész kényelmesen agyon lehet lőni.

Az ispán pedig állott mozdulatlanul, lecsüggesztett karokkal. Végre is a gróf unta meg a várakozást és rászólt:

— Nos, hát nem lő?

Az intett fejével:

— Nem.

— Miért?

A megcsalt ember szembe nézett vele.

— Már vettem magamnak elégtételt. Elkergettem az asszonyt!

... A grófnak ökölbe szorult a keze és egy pillanatra átcikázott az agyán a gondolat: nem volna e helyes, ha torkon ragadná ezt a ficzkót és megfojtaná. Mitán egyszerre más valami jutott az eszébe, hirtelen sarkon fordult és elindult hazafelé.

*

— Ez elég érdekes történet, — mondotta az orvos, — de én mégis csak kíváncsi vagyok valamire.

— Mi az?

— Az, hogy mi jutott az eszébe a grófnak, mikor hirtelen sarkon fordult és ott hagyta a szegény bácsit?

— Alkalmasint az, — válaszolt az ujságíró, — hogy az a szegény ember egy csöppet sem járt el hitványabbul, mint ő maga annak idején. Mind a kettőjüket megcsalták. Ő megölte a csábítót, de futni hagyta az asszonyt, mert féltette a — nevét; ez az ember elkergeti az asszonyt, mert félti a bűnét vagy a kenyerét. Mind a kettő bosszút állt azon, a kin ez a bosszuállás neki — kényeseb volt. Az egész különbség annyi közöttük, hogy az egyik gróf, a másik pedig ispán.

Sz. Zs.

— **A király legifjabb unokája.** Abbáziából jelentik, hogy Augustus főhercegnő, József Ágost főherceg neje kedden reggel nyolcz órakor egészséges gyermeknek adott életet. Az örömdetes császári eseményről rögtön értesítették ő felségét, a ki legelsőnek gratulált abból az alkalomból, hogy új dedunokája született. Augustus főhercegnő, valamint az új-zülött teljesen jól érzik magukat.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Tegnap délelőtt 11 órakor egy harmincz éves fiatal asszony akarta magát eldöbni az életet, de tettét a vele vadházasságban élő Kakuk András észrevette s a gyorsan alkalmazott orvosi segély után még remélhető, hogy életben marad. Az eset részletei a következők: Nagy Károlyné a Késes-utca 64. szám alatt Kakuk Andrásal élt vadházasságban. Csendes, egyszerű életüket nem zavarta az ilyen pároknál gyakran előforduló per-patvar. Dolgoztak egymásért s míg a férfi napszámba ment, addig ő vízfordással foglalkozott. Il nem az asszony egy idő óta buskomorságba esett, melyet folyton a nagyobb mérvet ölt reumatikus fejfájása okozott. E bejogség miatt sokat szenvedett s többször mondogatta, hogy ő nem bírja ki a nehéz fájdalmakat s elemészti magát. Tegnap ismét elővette betegsége, ekkor határozta el magát, hogy véget vet életének. Marólugot készített s azt megitta. A szörnyű mérge csakhamar hatni kezdett s az iszonyu kinokat szenvedő asszony a baza érkezett Kakuk Andrásnak mindent bevallott. A gyors orvosi segély, melyben részesítették, remélhetővé teszi, hogy életben marad.

— **Meglopta a gazdáját.** E czim alatt annak idején megirtuk, hogy Juhász Julis cseléd leány gazdájától százhetven koronát ellopott s vele a városról megugrott. A rendőrség távirati megkereséssel fordult több helyre, hogy az esetben, ha Juhász Julis oda érkezne, tartóztassák le. Ezt az intézkedést siker koronázta, mert a m.-vásárhelyi rendőrség Juhász Julist a vasuti állomáson elfogta és Debreczenbe szállatoloztattatta. A beismerésben levő Juhász Julisnál már csak nyolczvan koronát találtak, a hiány fedezésére ingóságait lefoglalták, ügyét pedig áttették az ügyészséghez.

— **Tolvaj szolgálo.** Bodor Károly vasuti hivatalnok két héttel ezelőtt észrevette, hogy szekrényéből egy értékes gyűrűje eltűnt. Miután minden keresés eredménytelennek bizonyult, jelentést tett a rendőrségnek, mely csakhamar fel is fedezte a tolvajt Nagy Juliánna, Bodorék cselédjének személyében, aki gyanus viselkedésével már régebben magára vonta a háziak gyanúját. A rendőrség miután a nyomozás Nagy Juliánáról kétségkívül kiderítette, hogy a gyűrűt ő lopta és adta el, letartóztatta a leányt, a ki azonban mindent tagad.

— **Elkobozott értéktárgy.** A rendőrség bünygi osztálya a napokban letartóztatott egy nótárius csavargót. A mint megmozdították, egyik zsebében egy értékes aranygyűrűt találtak. A gyűrűben két betű és évszám van Igazoltt tulajdonosa átveheti Végh Gyula tb. főkapitánytól.

— **Meglopta a gazdáját.** Halász Lajos tanárnál, a ki a Kossuth-utcán lakik, nem régen szolgálo Juhász Julis tiszafüredi cselédeleány. Ez a gyöngye szívű leányzó csakhamar visszaélt a belé helyezett bizalommal s tegnap köszöntés nélkül tovább állott. Talán ez még nem lenne baj, ha egyuttal magával nem vitte volna gazdájá százhatvan korona pénzét is. A károsult jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely most körözi a gyors lábú és enyves kezű leányzót.

— **Lopás az utcán.** Szerdán délután öt és hat óra közt vakmerő lopás történt a főtéren Székely Jenő és Társa cég kárára. Az ismeretlen tettes az üzlet előtt kiakasztott cipőkből egy bárány bélésees cipőt levett s a zsákmányt megugrott. Az illető káros cég felkéri a közönséget, hogy ha valakinek ilyen forma cipőt megvételre kínálnak, az illető elárusítót fogassa el és adja át a rendőrségnek, fáradságáért illő jutalomban részesül.

— **Véres párbaj.** Ismeretes az a hazafias álláspont, a melyet egy Zerneck nevű ur Pozsonyban elfoglalt, a ki követelte a magyar nyelv-jogát a város közgyűlési követelte. Ezért a Zerneck családot üldözöbe vették. Most is az egyik Zerneck fiának, a ki a budapesti műegyetemi hallgató, volt sulyos párbaja valami Stampfel nevű pozsonyi fiatal emberrel. A segédek kardpárbajt állapítottak meg bandázs nélkül, harczkeptelenségig egyik katonai laktanyában. Néhány erős összecsapás után Zerneck két sulyos vágást kapott, melyeket be kellett varrni. Stampfel jelentékeny bőrkarczolatot kapott. Az ellenfelek nem békültek ki.

— **Leányrablás.** Szerb-Kláriából jelentik a hirt, hogy a minap kora reggel özvegy S. taicsné odaváló gazdag asszonyt egyetlen leányát, a szép-sütes Natáliát, a m kor a községvégi kutra ment, Putnik Mihály és Trifunász Sándor fiatal szerb legények szerb szokás szerint elrabolták. A két szerelmes legény kocsival várakozott reá, azután megragadták és a sikoltozó, kétségbeesetten védekező leánynyal a hajnali szürkület leple alatt elhajtottak. Csak másnap sikerült a leánynak a szerelmes legények ölelő karjaiból összetépett ruhával hazamenekülni.

— **Vesztett kutya Hadbázon.** Tóth Ambrus tanyáján — miut hadházi levelezőnk írja két vesszett eb garázdálkodott. Bálint Imre napszámost az arcán, Illés Lajos bérrest pedig a kezefején marták meg. Csak nagy bajsza után sikerült a vesszett ebeket agyonütöni. A két sulyosan sérült embert orvosi megfigyelés alá helyezték.

— **Meggyilkolt csizmadia.** Szabó Lajos csizmadiat Szathmáron e hó 3-án a téglavető gödörben meggyilkolva találták. Mellkasában három lövés volt s a fején tátongó szurt seb. Szabó Lajos az azelőtti este állítólag összeveszett a feleségével, a ki nem akart éjjeli szállást adni három dohány-csempésznek. Az asszony e miatt ott is hagyta a férjét és állítólag Kiss József házában töltötte az éjet. A vizsgálatot abban az irányban indították meg, hogy a három csempész ott hált-e a meggyilkoltnál.

+ **Márkus Jenő** „Dréher söresarnokában, naponta választékos zóna reggeli különlegességek, vasárnap este katona zene hangverseny szabad bemennettel. Kedden Rácz Károly személyes vezetésével hangverseny. Pénteken nagy hal-estély Magyar Testvérek zenekara mellett Korona sör a lá Pilseni folyton csapolva. 26—30

* **Negyven éves** fennállásának fordulóját üli meg a Budapesten megjelenő „Styx” című modern szórakoztató lap. Annál öröndetesebb ezen körülmény, a mennyiben mint magyar lap üli meg ezt a nem mindennapos eseményt. A „Styx” mult évben lett megmagyarosítva és minden tekintetben modern betilappá szervezve; tartalma, secessióis képei elsőrangúak. Az előtünk fekvő jubilaris szám valóban sikerült és méltán versenyezhet a külföldi hírlapirodalom hasonló termékeivel.

+ **Egativó asszonysziv** czim alatt négykötetes regényt ír Jókai Mór, a koszosus költő, akinek ez a legújabb regénye költői szépségű leírások, érdekesítő helyzetek és mesteri mesészővés tekintetében vetélkedik Jókai legnépszerűbb, legremekőbb régi regényeivel. Így írja ezt a Pesti Hírlap, mely karácsonyi számában kezdte meg a hatalmas mű közlését. Érdekes tudni, hogy Jókai e legújabb történelmi regényének tárgya egy előkelő magyar nemzeti családnak — a Baranyi-családnak — a tragédiája, mely család közel másfél századon át nagy szerepet játszott Debreczenben s így az illusztris regényírónak bő alkalma nyílik a mult századbeli Debreczent rajzolni és jellemezni. A regény alakjai mind a történelem által följegyzett tényezők a közéletben, akiknek küzdelme egy érdekes korszakot ismert meg Magyarországon, a Rákóczy szabadságharczából és az azt követő időkől. Aki újévtől kezdve előfizet a Pesti Hírlapra, külön lenyomatban kapja meg Jókai regényének addig megjelent részét.

Bérekcsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9-ig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig vagy d. u. 1-től esti 9 óráig.	3	2
II. Óraszámra:		
Fél órára	40	30
3/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán tul félórára vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért:		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok:		
Temetéseknél (valláskülönbőség nélkül), ha a végtségesség a templomban történik	—	—
A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsis mellé elhelyeztet minden darab málha után külön 10 kr. díj jár	—	—
A koresolyázó vagy esónakázó tóhoz, termény-raktár, légszusz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdei fürdőházhoz, plgári vagy katonai lövöldéshoz menet v. jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövástérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számíthatnak.

Debreczeni piac.

Jan. hó 8-án tartott heti vásár eredménye.

Buza: 14 kor. 44 fill. — 10 kor. 20 fill.
Kétszerez: 11 kor. 20 fill. — 8 kor. 20 fill.
Rozs: 14 kor. 50 fill. — 10 kor. 20 fill.
Árpa: 9 kor. 40 fill. — 9 kor. 20 fill.
Zab: 8 kor. 20 fill. — 8 kor. — fill.
Tengeri: 9 kor. 40 fill. — 9 kor. 20 fill.
Köles: 9 kor. 20 fill. 9 kor. 10 fill.
Új sós szalonna: 94. — 100 sótalan 90 — 89 kor.
Széna: 6 kor. 60 fill. — 6 kor. 40 fill. 5 kor. 20 fill. 5 kor. 00 fill.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtattott 1650 drb. — 16 eladatott 320 darab.
Szarvas marha felhajtattott: 55 drb. eladatott 260 darab.

Sertés vásár.

Sertés fehajtatott 1080 darab, eladatott 989 drb.
Kövér sertés kilója 80 — 82 — 84 fill.
Háj — 102 — 104 kor.
Zsir 124 — 126 kor.
Sertés hus: 104 — 112 — 120 kor.
Kibasított sertés: 80 — 90 korona, mind száz kilóknint.
A vásár lefolyása élénk volt.

NYILTÉR.

CHOCOLAT
SUCHARD

Világkiállítás Páris 1900

nagy díj
a legmagasabb kitüntetés.

285 — 286

1901.

Hirdetés.

Debreczen szab. kir. város törzsméneséből kielejtezett és számfelletti ménnek és herélt lovaknak a f. 1901. évi január hó 13-áni országos lóvásárban, a gazdasági törzsgulyabóli számfelletti és kielejtezett bikák és tinóknak a f. évi január hó 14-éni országos baromvásárban az országos baromvásártéren, mindenkor d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árveréseni eladása rendeltetvén el, ezen árverésre a venni szándékozók meghivatnak.

Debreczen, 1901 január 6.

1 — 1

A városi tanács.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

porcellán-, üveg-,
lámpa- és konyhaberendezés nagy raktára
DEBRECZENBEN.

ÜZLETHELYISÉG: FŐPIACZ, KOSSUTH-UTCA SARKÁN.

Van szerencsém egy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy az idény beálltával dusan összeállított lámpa raktárt rendeztem be

Tartok raktáron minden jóhírnevű és gyártmányú

álló és függő lámpákat

a legjobb égőkkel egész gyári áron, ugyint Dittmar-féle nap, kometten, bahn, dupla és 30—40 gyertya lángu meteor-égőkkel, melyekkel eladás előtt mindig kipróbálva szolgálók.

Tartok raktáron igen finom sző ésü kanócokat, lámpaollókat, lámpaüveg keféket, petróleum kannákat s minden egyes lámpa részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.:

ét-, thea-, kávé-, mocca-, mosdó- és üvegkészleteimet

francia, angol s több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorfi evőeszközöket, disztárgyakat, ugy chinaezüst, mint alpaccában árjegyzék szerint, továbbá esont- és fanyelű asztali és dessert késeket, mosdó asztalokat minden kivitelben.

Szobadiszítéshez nagyválasztékban szolgálhatok majolika és terakotta vázákat és korsókat, ugyszintén faldíszeket és szobrokat minden nagyságban

Ajánlom továbbá az abaujmegeyi majolika gyár szép kivitelű áruk bizományi raktárát, mely gyártmányból dusan el vagyok látva. Konyhaberendezéshez minden ahhoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett szolgálhatok.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásnál kamatot engedményezek. — Vidékre csomagoló ládát nem számítok. — Vidéki megrendelésekre a csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton történendő esetleges kárért felelősséget vállalok.

Kiváló tisztelettel

19—? (160)

Ifj. PÁJER JÓZSEF.

Általán elismert diétet-cos-
met szer (be- dörzsölésre
az izmok és idegek erős-
lésére.

KWIZDA FLUID

Kígyó jel

TOURISTA-FLUID

Erősítés és erőmegújítás céljából eredmé-
nyesülten használják az összes turisták, körék,
kempingezők és lovaglók nagyobb túroaik után.

ÜVEG ÁRA 2 KORONA, 1/2 ÜVEG ÁRA
1 KORONA 20 FILLÉR.

Valódi csak fenti védjegygyel. Kapható az
összes gyógyszerüzletükben.

FŐRÁKTÁR:
KREISAPOTHEKE KÖRNEUBURG BECS mellett.